

Název výrobku: **Motorová nafta B, D, F**

Datum vydání: 7.10.1999

Datum revize: 28.7.2004, 12.1.2006

1. Identifikace výrobku a výrobce**1.1 Chemický název látky nebo obchodní název výrobku:****MOTOROVÁ NAFTA B, D, F****1.2 Použití:**

Motorové palivo pro vznětové motory.

1.3 Identifikace výrobce:

Název: PARAMO, a.s. Pardubice

Sídlo: Přerovská 560, 530 06 Pardubice

Identifikační číslo: 48173355

Telefon: 466 810 111

Fax: 466 335 019

1.4 Telefonní čísla pro mimořádné situace:

Dispečink PARAMO, a.s.: +420 466 303 175

Toxikologické informační středisko v Praze, tel. +420 224 919 293

2. Informace o složení přípravku**2.1 Chemická charakteristika**

Složité směs ropných uhlovodíků s destilačním rozmezím 180 °C až 370 °C a vhodných přísad.

2.2 Nebezpečné chemické látky

Název CHL	Obsah CHL ve výrobku v %	Číslo ES	CAS	Symbole	R-věty
Plynový olej - nespecifikovaný	< 100	269-822-7	68334-30-5	Xn	40

3. Údaje o nebezpečnosti přípravku**3.1 Charakteristika:** Výrobek je klasifikován podle zákona č. 356/2003 Sb. jako nebezpečný.

Klasifikace: karcinogenní kat. 3, zdraví škodlivý

Symbol: Xn

R-věta: 40-65-66

3.2 Nebezpečí pro lidské zdraví

Při požití a následném zvracení se může přípravek dostat do plic a vyvolat jejich poškození.

Přípravek je podezřelý v případě často opakovaného kontaktu s kůží z možného karcinogenního účinku.

Opakovaná expozice může také způsobit vysušení a následné popraskání kůže.

Inhalace par nebo mlhy může dráždit dýchací cesty.

3.3 Nebezpečí pro životní prostředí

Přípravek znečišťuje vodu, je nutno zabránit průniku do spodních a povrchových vod a kontaminace půdy.

3.4 Nebezpečné fyzikálně chemické účinky

Hořlavá kapalina. Nebezpečí hoření hrozí v případě zahřátí nad teplotu bodu vzplanutí.

Produkt může akumulovat náboj statické elektřiny s nebezpečím vzniku elektrického výboje.

4. Pokyny pro první pomoc**4.1 Všeobecné pokyny:**

Při manipulaci dodržovat pracovní hygienu. Oděv a obuv zasažené přípravkem okamžitě vysvléknout a vyzout.

Název výrobku: **Motorová nafta B, D, F**

Datum vydání: 7.10.1999

Datum revize: 28.7.2004, 12.1.2006

4.2 Expozice vdechováním:

Přemístit postiženého na čerstvý vzduch. Pokud postižený dýchá nepravidelně nebo došlo-li k zástavě dechu, zavést umělé dýchání. Při bezvědomí postiženého zajistit ve stabilizované poloze. Okamžitě zavolat lékařskou pomoc.

4.3 Styk s kůží:

Při kontaktu pokožky s přípravkem urychleně postižené místo důkladně omýt vodou a mýdlem, ošetřit vhodným krémem.

4.4 Zasažení očí:

Vymývat minimálně 15 minut proudem pokud možno vlažné vody. V případě přetrvávajícího podráždění vyhledat lékaře.

4.5 Požití:

Vypláchnou ústa vodou, nikdy nevyvolávat zvracení, aby produkt nemohl vniknout do plic. Vyhledat urychleně lékařské ošetření.

5. Opatření pro hasební zásah

5.1 Vhodná hasiva: hasicí prášek, hasící pěna, CO₂, apod.

5.2 Nevhodná hasiva: proud vody.

5.3 Zvláštní nebezpečí: produkty hoření a nebezpečné plyny: kouř, oxid uhelnatý, oxid uhličitý, oxidy dusíku.

5.4 Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče: Zásahové jednotky vystaveny kouři nebo parám musí být vybaveny prostředky pro ochranu dýchání a očí. Při zásahu v uzavřených prostorách je nutno použít izolační dýchací přístroj.

6. Opatření v případě náhodného úniku přípravku

6.1 Preventivní opatření pro ochranu osob:

Zabránit znečištění oděvu a obuvi produktem a kontaktu s kůží a očima. Použít vhodný ochranný oděv, znečištěný oděv urychleně vyměnit.

Postarat se o dostatečné odvětrávání prostoru. Zákaz kouření a odstranění všech možných zápalných zdrojů.

Všechny osoby, nepodílející se na záchranných pracích, vykázat do dostatečné vzdálenosti.

6.2 Preventivní opatření pro ochranu životního prostředí:

Zabránit rozšíření úniku a vniku do kanalizací, podzemních a povrchových vod a zeminy, nejlépe ohrazením prostoru. Uvédomit příslušné orgány.

6.3 Doporučené metody čištění a zneškodnění:

V případě úniku lokalizovat a pokud je to možné, produkt odčerpát nebo produkt mechanicky odstranit, stáhnout z povrchu vod. Zbytky nebo menší množství nechat vsáknout do vhodného sorbentu (Vapex, Chezacarb, piliny, písek) a umístit do vhodných popsaných nádob k předání k zneškodnění v souladu s platnou legislativou pro odpady.

7. Pokyny pro zacházení s přípravkem a skladování přípravku

7.1 Pokyny pro zacházení:

Objekt musí být vybaven podle příslušného standardu ČSN 75 3415. Při manipulaci je třeba dodržovat všechna protipožární opatření. Dále je nutno se chránit proti možnosti nadýchání par nebo aerosolu, potřísnění kůže a očí. Při manipulaci s těžkými obaly použít vhodné manipulační prostředky a vyloučit možnost uklouznutí. Při práci nejíst, nepít, nekouřit.

Název výrobku: Motorová nafta B, D, F

Datum vydání: 7.10.1999

Datum revize: 28.7.2004, 12.1.2006

7.2 Skladování:

Pro skladování platí opatření podle ČSN 65 0201. Skladovat v dobře uzavřených nádržích, resp. nádobách určených ke skladování motorové nafty, umístěných na dobře větraném místě, z dosahu zápalných zdrojů a možnosti vniknutí vody a mechanických nečistot. Elektrická zařízení musí být provedena podle příslušných předpisů. Chránit před statickou elektřinou.

7.3 Specifické použití: Palivo pro vznětové motory.**8. Omezování expozice látkou nebo přípravkem a ochrana osob****8.1 Expoziční limity:**

PEL	nafta: 200 mg/m ³
NPK-P	nafta: 1000 mg/m ³

8.2 Omezování expozice:

Dodržování obecných bezpečnostních a hygienických opatření, nejíst, nepít, nekouřit. Po omytí pokožky teplou vodou a mýdlem preventivně ošetřit reparačním krémem.

8.3 Omezování expozice pracovníků:

Ochrana dýchacích orgánů: není nutná, pokud koncentrace par ve vzduchu nepřekročí koncentrační limity. V případě překročení, resp. při tvorbě aerosolu použít masku s filtrem EVAC-U8, A-2 hnědý nebo jiný vhodný typ.

Ochrana rukou: ochranné rukavice odolné ropným látkám, nejlépe z nitrilového nebo neoprénového kaučuku. Nevhodný materiál je kůže nebo silná látka.

Ochrana očí: ochranné brýle, případně obličejový štítek.

Ochrana kůže: pracovní oděv, vhodný materiál: silnější látka

Další údaje: nejsou.

9. Fyzikální a chemické vlastnosti látky nebo přípravku**9.1 Všeobecné informace:**

Skupenství při 20 °C:	kapalina
Barva:	nažloutlá
Zápach (vůně):	charakteristický pro motorovou naftu

9.2 Důležité informace:

Hustota (při 15 °C):	800 až 845 kg/m ³
Rozmezí bodu varu:	180 až 370 °C
Bod vzplanutí PM:	nad 55 °C
Bod hoření:	nad 80 °C
Koncentrační meze výbušnosti:	horní mez: 6,5 % obj. dolní mez: 0,6 % obj.
Mezní experimentální bezpečná spára:	> 0,9 mm
Rozpustnost ve vodě:	nepatrně rozpustná

9.3 Další informace:

Relativní hustota par:	cca 6 (vzduch 1)
Teplota vznícení:	nad 250 °C
Bod tekutosti:	< 0 °C
Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda:	nestanoveno
Kinematická viskozita při 40 °C:	2,0 až 4,5 mm ² /s

Název výrobku: Motorová nafta B, D, F

Datum vydání: 7.10.1999

Datum revize: 28.7.2004, 12.1.2006

10. Stabilita a reaktivita látky nebo přípravku

Při předepsaném způsobu skladování je přípravek stabilní.

10.1 Podmínky, kterým je třeba zamezit:

Vytvoření koncentrace v mezích výbušnosti, přítomnost zdrojů vznícení, styk s otevřeným ohněm.

10.2 Materiály, které nelze použít (s kterými nesmí přijít do styku):

Silná oxidovadla.

10.3 Nebezpečné produkty rozkladu:

Za normálních podmínek žádné, při hoření za nedostatku vzduchu možný vznik oxidu uhelnatého.

11. Toxikologické vlastnosti látky nebo přípravku

11.1 Akutní toxicita:

Pro plynový olej se uvádí následující hodnoty:

Orální toxicita LD₅₀ (potkan) > 2000 mg/kg

Dermální toxicita (potkan) > 5 ml/kg

LC₅₀ není známo

11.2 Specifické syndromy:

Dráždivost na kůži: Produkt není považován za dráždivý na pokožku. Dlouhodobý nebo často opakovaný kontakt může k mírnému podráždění vést. Produkt odmašťuje kůži.

Dráždivost pro oči: Produkt není považován za dráždivý mimo dlouhodobého nebo často opakovaného kontaktu.

Senzibilizace: Na základě dosavadní zkušenosti nepůsobí senzibilizačně.

Karcinogenita: Existuje omezený důkaz karcinogenního účinku při zkoušení na zvířatech.

Mutagenita: Nepředpokládá se.

Toxicita pro reprodukci: Nepředpokládá se.

Subchronická-chronická toxicita: Páry plynového oleje mohou působit narkoticky, způsobují bolesti hlavy, žaludeční nevolnost, dráždění očí a dýchacích cest. Chronické působení par může vyvolat polyneuritidy a svalové atrofie.

11.3 Všeobecně:

Podle dosud získaných údajů s produkty obdobného složení je možno usuzovat na mírný rakovinotvorný potenciál pro zvířecí kůži. Neexistují však žádné důkazy, že toto působení za předpokladu dodržování manipulačních zásad platí i pro člověka.

12. Ekologické informace o látce nebo přípravku

12.1 Ekotoxické údaje:

Akutní toxicita pro vodní prostředí: neuvádí se

Toxicita pro půdní organismy: nestanoveno

12.2 Mobilita: Neočekává se. Povrchové napětí asi 30 mS/m.

12.3 Persistence a rozložitelnost: Biologicky rozložitelné podle CEC asi 62 %. Pro nepatrnou rozpustnost ve vodě se perzistence v organismech nepředpokládá.

12.4 Bioakumulační potenciál: Neudává se. Na základě log K o/w možno očekávat velmi nízký i po delší expozici.

12.5 Další nepříznivé účinky: Vytvoření vrstvy na povrchu vody zabraňuje přístupu kyslíku.

13. Pokyny pro odstraňování látky nebo přípravku

13.1 Způsoby zneškodňování látky: Odpad nebo nevyužitý zbytek předat osobě s oprávněním k nakládání s odpady podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech za účelem využití nebo zneškodnění (podle pokynů výrobce).

Název výrobku: Motorová nafta B, D, F

Datum vydání: 7.10.1999

Datum revize: 28.7.2004, 12.1.2006

Kód odpadu: N 130701, v sorbentu: N 150202

13.2 Způsoby zneškodňování kontaminovaného obalu: Motorová nafta se dodává v železničních cisternách a autocisternách. Pokud je přečerpávána do sudů, tyto řádně vyprázdněné odevzdat na sběrné místo nebezpečných odpadů. Obaly se zbytky výrobku odkládat na místě určeném obcí nebo předat osobě s oprávněním k nakládání s odpady.

Kód odpadu (obal): N 150110

13.3 Právní předpisy o odpadech: Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění a související prováděcí vyhlášky a nařízení.

14. Informace pro přepravu přípravku

Přeprava produktu se provádí v železničních cisternách, autocisternách nebo produktovodem.

Pojmenování a označení podle evropské dohody o přepravě nebezpečného zboží RID/ADR platné od 1.7.2001.

ADR: Nafta motorová (vyhovující normě EN 590)

UN číslo: 1202

Bezpečnostní značka: 3

Třída: 3

I. č. nebezpečnosti: 30

Obalová skupina: III

Typ vozidla dle ADR: AT

15. Informace o právních předpisech vztahujících se k přípravku

15.1 Klasifikace a značení obalů podle zákona č. 356/2003 Sb.:

Symbol: Xn

Indikace nebezpečí: karcinogenní kat. 3, zdraví škodlivý

Obsahuje: plynový olej nspecifikovaný

R-věty: 40-65-66

S-věty: 2-36/37-61-62

16. Další informace vztahující se k přípravku

16.1 Seznam R-vět a S-vět

16.1.1 Standardní věty označující specifickou rizikovost (R-věty):

R 40 Možné nebezpečí nevratných účinků

R 65 Zdraví škodlivý: při požití může vyvolat poškození plic

R 66 Opakovaná expozice může způsobit vysušování nebo popraskání kůže

16.1.2 Standardní pokyny pro bezpečné nakládání (S-věty):

S 2 Uchovávejte mimo dosah dětí

S 36/37 Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice

S 61 Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Viz speciální pokyny nebo bezpečnostní listy

S 62 Při požití nevyvolávejte zvracení: okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení

Pokyny pro školení: V rámci školení o bezpečnosti práce podle zákoníku práce.

Doporučená omezení použití: Nepoužívat jako čisticí prostředek, pro svícení nebo k zapalování ohně. Nesmí se používat pro vozidla, která jsou v provozu na pracovištích v uzavřených prostorech.

16.2 Informace o dalších právních předpisech

16.2.1 Zákon 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší

Na výrobek se vztahují příslušná ustanovení zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení.

Podle § 2 odstavce n) uvedeného zákona a vyhlášky č. 355/2002 Sb., kterou se stanoví emisní limity a další podmínky provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší emitujících těkavé organické látky z procesů aplikujících organická rozpouštědla a ze skladování a distribuci benzínu, je výrobek kategorizován jako:

c) těkavá organická látka

Název výrobku: Motorová nafta B, D, F

Datum vydání: 7.10.1999

Datum revize: 28.7.2004, 12.1.2006

Technické údaje pro uvedení na štítku podle přílohy č. 5 vyhlášky č. 355/2002 Sb.:

Hustota produktu v g/cm ³	0,800 až 0,845
Obsah organických rozpouštědel v kg/kg produktu	0
Obsah celkového organického uhlíku v kg/kg produktu	cca 0,87
Obsah netěkavých látek v % (V/V)	max. 2

16.2.2 ČSN 65 0201 Hořlavé kapaliny - Prostory pro výrobu, skladování a manipulaci

Podle ČSN 65 0201 je výrobek zařazen do III. třídy hořlavosti.

16.2.3 ČSN 33 0371 Nevýbušná elektrická zařízení - Výbušné směsi – Klasifikace a metody zkoušení

Podle ČSN 33 0771 je výrobek zařazen do teplotní třídy T3 a skupiny výbušnosti IIA.

16.2.4 Nařízení vlády č. 178/2001 Sb., v platném znění, které stanoví podmínky pro zdraví zaměstnanců při práci, včetně limitů PEL a NPK.

16.2.5 ČSN 75 3415 Ochrana vody před ropnými látkami. Objekty pro manipulaci s ropnými látkami a jejich skladování

16.2.6 Zákon 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů v platném znění, včetně souvisejících nařízení a vyhlášek (zejména vyhlášky č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některé ustanovení zákona, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a přípravků), **ve znění zákona č. 434/2005 Sb.**

16.2.6 Zákon 111/1994 Sb., Silniční doprava v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení (ADR)

16.2.7 Zákon 266/94 Sb., Zákon o drahách v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení (RID)

16.3 Použitá literatura

CONCAWE - Classification and Labelling of Petroleum Substances and Preparations according to the EU Dangerous Substance-Preparations Directive (99/45)

Ammended Safety Data sheets Directive 2001/58 EC - Report No. 5/02

16.4 Informace o změnách

16.4.1 Změny v Bezpečnostním listě byly vyvolány novou vyhláškou MP ČR č. 231/2004 Sb., která stanovuje podrobný obsah Bezpečnostního listu nebezpečných chemických látek a přípravků se zaměřením na doplnění a rozšíření některých bodů a formální úpravy BL ve smyslu EC 2001/58. Z hlediska nebezpečných vlastností produktu nedošlo k žádným změnám.

16.4.2 Byl doplněn čl. 16.2.1.

16.5 Kontaktní místo pro poskytování dalších technických informací o používání výrobku: Odbor prodeje paliv, tel. 466 810 423.

16.6 Údaje obsažené v tomto bezpečnostním listě se týkají pouze uvedených výrobků a odpovídají našim současným znalostem a zkušenostem. Za správné zacházení s výrobkem podle platné legislativy odpovídá uživatel.

Vypracoval: OŘSJ a ŽP, tel. 466 810 362